

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 234. — ŠTEV. 234.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 11, 1907. — V PETEK, 11. VINOTOKA, 1907.

VOLUME XV. — LETNIK XV.

Iz delavskih krogov.
John Mitchell bolan.

PREDSEGNIK ORGANIZACIJE
PREMOGARJEV NE BODE
VEČ KANDIDIRAL ZA
TO MESTO.

John Mitchell je tako zbolel, da se
mora podvreti operaciji.

NESREČA V CLEVELANDU.

Indianapolis, Ind., 11. okt. John
Mitchell, predsednik organizacije
United Mine Workers of America,
nazzanja, da ne bode več kandidirali
za to mesto, kajti zdravje se mu je
tako poslabšalo, da bi ne mogel več
izvzrevati svojih dolnosti. Že pred
šestimi meseci so ga morali operirati,
toda to mu ni pomagalo in sedaj bo
do operacije obnoviti.

Cleveland, Ohio, 11. okt. Pri gradnji
mostu za New York, Chicago &
St. Louis zlezenico, ki vodi preko
reke Cuyahoga, se je podrla uspenjača
in trije delaveci so bili ubiti, dočim
je bilo več ranjenih.

ZAHTEVAJO VEČJO PLAČO.

Kurilci Pennsylvania železnice niso
zadovoljni s sedanjo plačo.

Pittsburg, Pa., 10. okt. Tukaj sta
zborovala dva odbora kurilcev Pennsylva-
nia železnice, ki zastopata kurilce iz
izčetnih in zapadnih prog in pri tem se je sklenilo, da bodo kurilci
zahtevali povečanje plače. Odbora
zastopata 2000 kurilcev, kateri ne
kotri dobivajo le po 20 centov na uru
in morajo cestokrat delati po 14 ur
na dan. Kurilci bodo tudi zahtevali,
da se uvede Surno dnevno delo.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KO-
LEDAR.

Priljubljeni koledar za leto 1908 se
že tiska.

V tiskarni "Glasa Naroda" pri-
čeli smo tiskati med slovenskimi Američani splošno priljubljeni "Slovensko-Amerikanski Koledar" za leto
1908, česar vsebina bude nadkrilila
vsa dosedanja izdanja. Vsehino smo
posvetili v prve vrsti Ameriki, da
tako po možnosti ustrežemo želji ro-
jakov, kteri že pred vsem spoznati
zapadno poloto. Poleg člankov o In-
dijancih vseh treh Amerik, napredku
in razvoju Južne Amerike, razstavi
v Jamiestovnu, običajnemu kalendariju
in drugih zanimivosti bode v kole-
darju tudi obilo zanimivih povesti in
humorskih lepidimi slikami, kakor tudi
natančen svetovni pregled iz leta
njega leta.

Koledar bomo tiskali letos v pet
tisoč iztihs. Naročila se sprejemajo
od slej v nadalje pri tvrdki Frank
Sakser Co., 109 Greenwich St., New
York, N. Y.

KAZNOVAN POTNIŠKI AGENT.

Ogljujal je turške naseljence za \$93.

Včeraj se je pri newyorškem sodi-
šču (Special Sessions) zagovarjal
Grk Socratis Nichitatis radi goljufije.
Obsojen je bil na šestmesečno ječo in
sicer, ker ga je 15 turških naseljen-
cev obtožilo, da jih je ogoljufal.

Turkom je zatrjeval, da ima zanje
delo v Canadi. Železnica bi za vsakega
veljal \$13.75, toda Nichitatis jim
je odzpel \$93, oziroma vse, kar so
imeli, na kar jih je peljal k williams-
burškemu mostu in jih poslal v
Flushing v Brooklynu, kamor velja
vojna po 10 centov za pose.

Jetnik je priznal, da je dobil \$93,
toda on trdi, da je ta denar sprejel
kot "komši". Skrajni čas je že, da
bi oblasti strogo nastopile proti "po-
sredovalcem" dela, kateri izkoristijo
doseljence skoraj nevirano.

Iznizane cene.

\$25 velja sedaj vožnja v Ham-
burg in Antwerpen.

\$27 velja sedaj vožnja v Rotter-
dam.

\$33 v Havre s francoskimi brzo-
parniki.

\$25 v Havre s francoskimi pošt-
nimi parniki.

\$23 v Havre s francoskimi na-
vadnimi parniki.

\$21 v Bremen z navadnimi par-
niki.

\$33 v Bremen z ekspressnimi par-
niki.

\$21 v Trst ali Reko na parniki
Austro-American Line.

Te cene veljajo do preklica.

Originalni listki so delo pri
Fr. Sakser Co.,

109 Greenwich St., New York.

Lusitania najhitrejši
parnik na svetu.

DOSEDANJI SVETOVNI RE-
KORD, KTEREGA SO IMELI
NEMCI, ODSTOPILI
SO GA ANGLE-
ŽE M.

Lusitania potrebovala je za pot preko
oceana 4 dni in 20 ur.

NEMCI POPARJENI.

Novi Cunardov parnik Lusitania
dosegel je rekord najhitrejše vožnje
preko Atlantika in s tem porazil vse
nemške parnike, o katerih so Nemci
vedno in vedno kričali, da jim pa
na svetu, tako glede hitrosti, ka-
kor tudi glede udobnosti.

Lusitania je dospela do karantene
na Fire Islandu ob 11:12 včeraj po
noči in za svojo pot od Liverpoola do
našega mesta je potrebovala le 4 dni
in 20 ur. Še tem je nadkrilila vse do-
sedanje rekorde tako po dnevnem pre-
voženih miljah, kakor tudi po splo-
nej hitrosti. Da tudi glede prostorov
in kabini nadkriluje vse ostale par-
nike, smo že poročali, ko je dospela
privé v naše mesto.

Iz Liverpoola je odplula minolo ne-
deljo in istega dne je prevozila do
ponedeljka 575, od pondeljka do tor-
ka 608, od torke do srede 617, od sre-
de do četrtek 600 milj. Včeraj je pri-
plula še do Sandy Hooka preostalih
je 324 milj. Pri tem je dosegla bri-
zo 24.76 vozlov na uro. Nemški par-
nik Deutschland, kjer je bil dosedjal
najhitrejši, je nadkrilila za 1:20, kajti
ta parnik pluje le z brzino po 23.56
vozlov na uro.

O NAPADU Z BOMBO V ORE-
GONU.

Članu rudarske unije so znane po-
drobnosti o Brownovej smrti.

Paterson, Ore., 10. okt. Iz Gra-
nite, Ore., se telefonično poroča, da
so tam aretovali rudarja Frank Tu-
ckerja, kjer je obdolžen, da je so-
krivec morilcev Harvey H. Browna
iz Baker City. Tucker se je namreč
naplil in v pijačnosti govoril zelo sum-
ljive stvari. Tako je povedal, da je
bil v onej noči, ko se je pripetila
razstrelba bombe, v Baker City; da
so mu značna imena ljudi, kateri so
razstrelili banko, da pa neče povedati,
keda so bili ti ljudje in da je bil
le 40 yardov daleč, ko so ločovi po-
ložili bombo. Povedal je tudi, da sta
se ostala dva napadalec napotila
v Cheyenne, Wyo. Tucker trdi, da je
delal v rudnikih v Butte in v Colora-
do ter da je član organizacije West-
ern Federation of Miners.

Umor v Bridgetonu, N. J.

V tovarni košar v Bridgetonu, N.J.,
našli so minoli ponedeljek dopoldne
grosno razmesarjeno truplo tovarni-
škega čavaja James E. Camma, ki je
je odslj. 60 let. Napadalec so ga najbr-
že umorili, da so mu zamogli vzeti
njegovo borno tedensko plačo, kajti
kraj njega je ležala prazna kuverta,
v kateri je bila prej njegova plača.

Zaprli so zamore Gilbert Matticka
kot umora sumljivega. Njegova oble-
ka je bila namreč krvava in pri njem
so našli tudi ključ parinarje, katerega je
imel Camm pri sebi.

NAPAD V VLAKU.

V Michiganu je v vlaku med spa-
njem nekdo streljal na An-
drew Greena.

Detroit, Mich., 10. okt. Na osob
nem vlaku Wabash železnice je ne-
kdo v minolej noči streljal na po-
nika Andrew Greena iz New Yorka.

Green je bil v vagoni za kadilne vlaka,

ki je vozil proti izteku. Nanj je

streljal nek kach 25 let star tuječ.

V vagone so bili raz vlni, predno-

so ostali potniki zapadli, kaj se je

zgodilo. Green je le lahko ra-
jen.

STARČEKOV ROMAN.

Oče 24 otrok se je zaljubil v ženo
prijetja.

Philadelphia, Pa., 10. okt. Charles
Griffith iz Norristowna, star 71 let
in oče 24 otrok, se je moral zagovar-
jati, da je izpeneril ženo svojega pri-
jetja Ellwood Millerja, kjer je
star 64 let. Griffith pri sodišču te-
ga ni zanimal in se je zagovarjal na
slednji način:

Jaz imam pravico vzeti ženo, k-
tero se mi poljubi, aka ona mene bolj
ljubi, nego onega, s katerim je po-
ročena. To je človeška narava.

Pri tem si je Griffith prestano
navjal bele brke. Pri sodišču je bil
tudi Miller, kjer je dejal, da je Griff-
ith naravnji tat, to tembolj, ker je
njegov brat.

\$21 v Bremen z navadnimi par-
niki.

\$21 v Bremen z ekspressnimi par-
niki.

\$21 v Trst ali Reko na parniki
Austro-American Line.

Te cene veljajo do preklica.

Originalni listki so delo pri

Fr. Sakser Co.,

109 Greenwich St., New York.

Požar na Giuliji od
Austro-American.

NA TRŽAŠKEM PARNU GIULI
LIA NASTAL JE SREDI
OCEANA POŽAR; PA-
NIKA MED POT-
NIK.

Mornarji so se uprli in prvi častnik
jih je moral z revolverjem
a prisiliti k delu.

POSKUŠANI BEG.

Novi Cunardov parnik Lusitania
dosegel je rekord najhitrejše vožnje
preko Atlantika in s tem porazil vse
nemške parnike, o katerih so Nemci
vedno in vedno kričali, da jim pa
na svetu, tako glede hitrosti, ka-
kor tudi glede udobnosti.

Lusitania je dospela do karantene
na Fire Islandu ob 11:12 včeraj po
noči in za svojo pot iz Trsta in je
potrebovala le 4 dni in 20 ur.

NEMCI POPARJENI.

Parnik Giulia od Austro-American
je razstrelil v tudi Hrvatom cirkularje,
s katerimi jim ponujajo "vino" in po-
leg tudi tudi "nagrado". Tudi
to ni druga, nego navaden švidelj,
česar namen ni druga, kot poslati
rojakom navadno brozgo in ničnega
"darila" za njihov desetak, katerga
zahteva, da se jih ga v naprej po-
lige. Rojake svarimo radi tega, da ne
kujujo teh listin, kjer nimajo nikake
vrednosti, kajti vsak denar, katerega
bi kdo poslati za delnice, je prav go-
tovo zgubljen in nihče ga ne boste več
videl, kajti dobik bodo imeli le go-
ljufi, kateri so si omisili naslove naših
naročnikov, kjer je nekdo ukradel.
Rojaki, bodite toraj previdni!

Svarilo rojakom!

V novejšem času pričeli so razni
newyorški goljufi razpoljilati načini
rojakom razne cirkularje, s katerimi
jim ponujajo delnice za neke zlate
rudnike, kteri baje sploh nikjer ne ob-
steje.

Rojake svarimo radi tega, da ne
kujujo teh listin, kjer nimajo nikake
vrednosti, kajti vsak denar, katerega
bi kdo poslati za delnice, je prav go-
tovo zgubljen in nihče ga ne boste več
videl, kajti dobik bodo imeli le go-
ljufi, kateri so si omisili naslove naših
naročnikov, kjer je nekdo ukradel.
Rojaki, bodite toraj previdni!

Zoper drugi goljufi, kteri so z go-
raj navedenimi v zvezdi, razpoljilajo
rojakom v tudi Hrvatom cirkularje,
s katerimi jim ponujajo "vino" in po-
leg tudi "nagrado". Tudi
to ni druga, nego navaden švidelj,
česar namen ni druga, kot poslati
rojakom navadno brozgo in ničnega
"darila" za njihov desetak, katerga
zahteva, da se jih ga v naprej po-
lige. Rojake svarimo, da se za tudi
cirkularje ne zmnenju in da jih takoj
uničijo. Tudi priporočamo rojakom,
da posvare Hrvate pred temi goljufi,
kteri se ne poljubi delati in že
zelo udobno živeti na račun poštenih ljudi.

Tiflis, 11. okt. Blizu Gorija so na-
šli truplo po kmetih umorjenega in
na komade razsekana kuge Z. H.
Ceretelja. Policija ima dokaze, da
so grozno umorito izvršili kmetje.
Sebastopolj, 11. okt. Nek nepo-
znanec je včeraj ustrelil stotnika Li-
linu, ko je stopil iz svoje hiše na
ulico. Morilce je ušel.

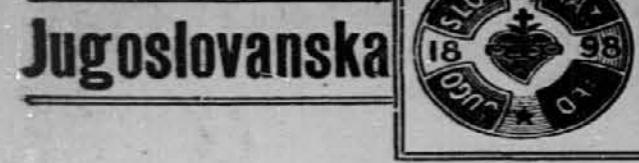
Poltava, 11. okt. Kmetje so po-
polnoma požgali v opustošili posest
baronice Alsenovego.

Kijev, 11. okt. Policeja je areto-
vala revolucionarja Kruglikova alias
Speranskega, kjer je obdolžen, da je
sokrivel zarote proti carju, kjer je
skoval bivši mornarični poročnik Bo-
ris Nikitenko.

Kutais, 11. okt. Sestinideset po-
litičnih jetnikov je ušlo iz tukajšnjih
zaporov. Jetniki so bili leto dni za-
prt.

Petrograd, 11. okt. Kolera se v
Rusiji š

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELV., MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: Fran Medoš, 9475 Ewing Avenue, So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: Jakob Zubakovec, 4824 Blackberry Street, Pittsburgh, Pa.

Glavni tajnik: Jurij L. Brožič, Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: Maks Kržišnik, Box 326, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Ivan Germ, predsednik nadzornega odbora, Box 57, Braddock, Pa.
Alojzij Virant, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, S. Lorain, Ohio.

Ivan Primožič, III. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mihail Klobučar, predsednik porotnega odbora, 115, 7th Street, Calumet, Mich.
Ivan Kržišnik, II. porotnik, Box 138, Burdine, Pa.
Janer N. Gosar, III. porotnik, 719 High Street, W. Hoboken, N. J.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 711 North Chicago Street, Joliet, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembe u-
dov in druge listine na glavnega tajnika: George L. Brožič, Box 424,
Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne posiljave naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika:
John Gouze, Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem
drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljajo duplikat vsake po-
siljave tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošljajo na predsednika porotnega odbora: Michael Klobučar,
115 7th St., Calumet, Mich. Pridejani morajo biti natančni podatki vsa-
ke pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

SUSPENDIRANI

Iz društva sv. Florjana št. 64 v South Range, Mich., 25. sept.: Mi-
hael Toma cert. 6917 II. razredu. Društvo šteje 10 udov.

Iz društva sv. Alojzija št. 31 v Braddocku, Pa., 25. sept.: Ignac Na-
gode cert. 3499. Jurij Kodrič cert. 3843. Oba v I. razredu. Društvo
šteje 218 udov.

Iz društva sv. Jurija št. 22 v South Chicagu, Ill., 25. sept.: Josip Baljkovac cert. 6164, Matija Došan cert. 6160, Fran Gršič cert. 5355, Jo-
sip Mihelič cert. 6612. Vsi v I. razred.

Iz društva sv. Jožefa št. 20 v Sparti, Minn., 25. sept.: Fran Dome-
novski cert. 6658 II. razred, Fran Peterlin cert. 6659 I. razred. Društvo
šteje 79 udov.

Iz društva sv. Petra št. 50 v Brooklynu, N. Y., 25. sept.: Karol Šlaj-
bah cert. 7171 I. razred. Društvo šteje 31 udov.

Iz društva sv. Barbare št. 3 v La Salle, Ill., 25. sept.: Fran Forar
cert. 6399 I. razred. Društvo šteje 73 udov.

Iz društva sv. Jožefa št. 30 v Chisholmu, Minn., 25. sept.: Iv. Vajs
cert. 6488, Fran Zevnik cert. 6698. Oba v I. razredu. Društvo šteje 129
članov.

Iz društva sv. Štefana št. 26 v Pittsburghu, Pa., 25. sept.: Leopold Simonečić cert. 6665, Josip Demšar cert. 5717. Oba v I. razredu. Dru-
štvo šteje 75 udov.

Iz društva Zvon št. 70 v Chicagu, Ill., 25. sept.: Nikolaj Pezdirec
cert. 6310 II. razred, Ivan Ivančič cert. 6853 I. razred. Josip Mahnič
cert. 6773 I. razred, Zmagoslav Kloščič cert. 6311 II. razred, Peter Kva-
lica cert. 6312 II. razred. Društvo šteje 34 udov.

ZOPET BREJETI

V društvo sv. Jožefa št. 45 v Indianapolisu, Ind., 25. sept.: Ivan Belli cert. 3438 I. razred. Društvo šteje 44 udov.

V društvo sv. Frančiška št. 54 v Hibbingu, Minn., 25. sept.: Rudolf Tičar cert. 6973, Lovrenc Krašar cert. 1476, Anton Garzin cert. 781. Vsi v I. razredu. Društvo šteje 32 udov.

V društvo sv. Ime Jezusa št. 25 v Evelethu, Minn., 25. sept.: Alojzij Jevnikar cert. 5752, Ivan Debelak cert. 4890, Anton Zbožnik cert. 6720, Jernej Peklenec cert. 5460. Vsi v I. razredu. Društvo šteje 143 udov.

JURIJ L. BROŽIČ, glavni tajnik.

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE

V Ameriko. Dne 25. septembra se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ljubljani v Ameriko 40 Maedoncov, 25 Hrvatov, 30 Črnomorcev, 17 Ogrov in 10 Slovencev.

Obstreljen je bil na Bledu 25. septembra tesar Jožel Potočnik. Iz go-
stilne ga je poklical čevljari Ivan Vi-
dič iz Radovljice, s katerim sta si bila
v sovraštvu. Vidie je takoj ustrelil na
Potočnika in ga zadel v levo stran
života. Potočnik je bil prepeljan v
ljubljansko deželno bolnišnico.

Nov kolodvor. Južna železnica je sklenila, da postavi nad Vrhniko no-
vo železniško postajo Verd za osebni
in tovorni promet.

Ogenj in voda. Nedavno se je vnela
krma na leseni šupi pri Ivanu Tom-
šiču, mlinarju Pod godzdom, občina
Kapitanija, na šest let ječe. —
Dne 23. septembra sta bili dve raz-
pravi radi razširjenje tiskovin brez
dovoljenja. E. Kuret je bil obdelan,
da je napolil v razširil letake za no-
vake, naj se ne podvržejo vojaški
službi. Dobila sta vsak po 10 K. globe.

STAJERSKE NOVICE

Velik požar. V Črešnjicah pri Ko-
njicah je 15. septembra zgorela po-
snetnik Moserij hiša z vsemi go-
darskimi poslopiji. V požaru se je po-
nesrečil neki gostata. 16 svinj je pog-
relo v ognju. Škode je 18,000 kron,
zavarovalna znaša samo 2500 kron.

HEVATKE NOVICE

V Pazariju, rojstnem kraju dr. A.
Starčevića, mislio Hrvati postaviti

temu svojemu velikemu politiku spo-
menik.

Nenavadna železnica. Šaljivi listi
radi brijejo šale z raznimi vicinalni-
mi železnicami. Vse vicinalne železni-
ce preko madjarske železnice Belovar-Križevci-Virovitica na Hr-
vatskem. Kaj takega, kakor na tej
progi, bi se ne moglo nikjer drugje
zgoditi. Nedavno se je moral sredni
sodi pota vrnil, ker so pozabili na-
polnit lokomotivo z vodo, a par dni
nato se je vlak moral vrnil, ker sta
se sprevodnik in kontrolor stepila. Iz
Križevcev je vlak "odkulil" z brzino
24 km v uri proti Belovaru. Že je
prevoz postajo Brezovljane ter se
blížil Sv. Ivanu-Zabno, ko se je spre-
vodnik spri s kontrolorjem. Nekteri
pravijo, da sta bila oba pijača, drugi
pa, da sta se sprila vsled ljubomu-
stia. Prepri je bil čimdalje silnejši, do-
kler ni kontrolor dal signala nujnosti.

Bolivija in Siam sta edini državi
na svetu, ki nimata nobenih državnih
dolgov.

Kitajec o Evropskem. Neki stari
Kitajec, ki je bil privržen v Evropi,
je pisal svojemu staremu prijatelju o
svojih vtiskih v Peking: Evropske
ime navadno veliko in mršavo brado.
Nekteri jo imajo samo pod nosom, ne-
kteri samo po licu. Toda dlake jim že
rastejo navzdol, temu navadno nav-
zgor, kar daje licu strašen izraz. Ev-
ropske so zelo velike. Najbrž so tudi
zelo debele, zato jim moški odstopajo
na boljša mesta. Oblačilo si roke in
noge, da ne na ta natančno pokrijajo njih
velikost. Na glavo si pokrivajo klobu-
ke, na katerih ali sade etevelice ali pa
sušne perje od živali in ptic. Povedali
so mi, da je med temi ženskami mnogo
deklet po 20 let starih, ki pa še
vedno niso omogočene. Ni jih treba ku-
povati, nasprotno, še večje svote de-
narja se dobre z njimi. A ker jih kljub
temu nihče noče, je to znamenje, da
je stvar zelo opasna in sumljiva. Ka-
dar se teh deklet že preveč nabere, potem
se priredebi bal na vrtu ali v so-
bi, pri kateri priliki si jih mnogo dobi-
mo. Bil sem na nekem takem balu.
To je bila velika soba z mnogimi okni,
vrti in ogledali. Celo tla so se vti-
tila, da se lahko človek v njih ogledal.
Ljudje so večinoma tanki in dolgi.
Vsi so občutni črno. V dvorani je
tudi bilo mnogo žen in deklet. Vse so
bile bleše, kakor da bi šle za
pogrebom. Oblike so imele iz svile.
Gori pod vratom in še precej niže niso
bile občlene. Mislim, da jim je oblike
glezla tako globoko. Približno
sredi triplje imajo eno mesto, ki je
popolnoma tanko. Da bi se na tem
mestu ne prelomile, vežejo se z nekak-
kim pasom. Ali najstrašnejše je bilo,
ko so začeli moški besenti z ženskami
ter dirje škalati po dvorani. O pri-
jetju, prenehaj, ker je vse to pregrado.

**Osem oseb se je zastrapilo z goba-
vimi.** Mnai. Dunar Venec Trunk v Meidlin-
gu je na svojem izletu v nekem gozdu
natral gob, ki jih je smatral za
zadružnik. Prinesel jih je domov in nje-
gova gospodinja Katarina Marian je
napravila iz njih koso. Jedli so na-
pravljeno koso Trunk, gospa Ma-
rian, njen 62letni mož Julij, njuni
stirje sinovi in petletna hčerka. Okoli
desete ure ponotici so vsi občlene. Na-
stopili so znaki zastrupljenja: krč-
nica in bljuvanje. Poklicani so tako
zadržani v bljuvanju. Njihovo stan-
ginje je zelo dvomljivo. V nekaterih
okrajih umre na Dunaju po sedem-
do osemkrat toliko ljudi, kot v ste-
dini mesta.

Socijalna složnost — pri mixi. Škof Bonomelli v Cremoni je 22. septem-
bra povabil k sebi na obed udelež-
nico ljudskih zadruž. Shoda se
udelež katoliške, meščanske in soci-
jalno-demokratične zadruž. Napajalo
se je socijalni slogi.

Mrljič v cirkusu. Pred monakovski-
mi porotniki se je pričela na osem
deni določena razprava proti bivšemu
26letnemu ravnatelju cirkusa, Davi-
du Niederhoferju. Obtožen je, da je
umoril trgovca Bernarda Hendschela
in ga pokopal v Bavaria cirkusu. Ob-
toženec zastopa državni pravnik Held.
Zaslišanih bo 214 prič. Za vstopnice se je
vrnila pravca trgovca, ki je dovolj-
no dobitna. Dasi so prepeljali obdolž-
nico zgodaj zjutraj v zapret vozu, ga je
sprejala pred justično palaco velika
množica s klici: Pufo! Sramota! Ob-
toženec je oblečen zelo elegantno, se
smehlja in je popolnoma miren. Iza-
vi, da ni krv umora in da ni ponare-
jena in da je žrtev svojih na-
sprotnikov med artisti. Lastni brat
ga je ovadil zaradi krive prisegje,
ovaden je bil že zaradi umora, požiga-
n in tativne na svoji nevesti, a vselej se
je ustavila preiskava, ker ni bilo do-
kazov. Obtoženec pravi, da je nedol-
jed. Vedno je imel smolo, da so ga za-
sledovali sovražniki z ovadbi. Tu-
di Hendschel ni umoril. Presečen
je bil že trenutek, ko so odprtli na-
mizi zakrito Hendschelovo mrtvaško
glavo, a se je takoj zopet okrepil. Iz-
vedenec dr. Hoffmann izpove, da je
bil Hendschel ustreljen ob sprejaju-
nem v zahrbno. Na predsednikovo vpra-
šanje, da koli sodi o zvezdevi izjav-
i, je Niederhofer skomoleval. Več pri-
zopev, da je bil Hendschel dobrovolj-
ček, ki je bil rad v drugi artistov. Denar
je nosil vedno pri sebi. Med
daljšim zasliševanjem, kako da je mo-
gel trdit, da se Hendschel ved ne po-
vrne, izjavil obtoženec, da si je misil,
da se je Hendschel izselil. K glavnim
razpravam povabljeni reški trgovci
Leopold Gross je namenil monakov-
skemu državnemu pravdilju, da ne
more k razpravi, ker je bolan. Gross
je baje inkasiral pomorenje Nieder-
hoferjeve menije. Grossu so brzo-
vili, naj pride zdravnikom in napro-

akob Wahčič,
1114 E. 63. KILROY STREET
CLEVELAND, OHIO.

POZIV.

Kupca voznih listkov za JOHANO
FELO in MATILDO PAPEŠ naj se
izvolita zglašati v podružnični pisan-
riki Frank Sakser v Clevelandu, Ohio,
6104 St. Clair Avenue, N. E. Nas-
lovi ter kupcov so nam na nezasu-
ljiv način zgnoliti, vendar če pro-
mene, da se nemudoma zglašati, da za-
moremo vse potrebno urediti in vnos-
listke odposlati.

Frank Sakser Company.

Izbjstro Pudeče vino

od lanskega leta po

5 Oct. galona,

v posodah po 40 do 50 galon
je na prodaj. Vino je izvrstno
na kranjski način prešano.

George Travnikar,
6102 St. Clair Ave., N. E.,
Cleveland, O.

Brez Zdravja - ni Sreče.

The Collins New York Medical Institute.

V tem mnogo let obstoječem zdravniškem zavodu je na čelu zdravnik "Specialist", kateri ima veliko izkušnjo v zdravljenju vsakovrstnih bolezni. A v svoji mnogoletni zdravniški praksi, posvetil je največjo važnost zdravljenju. Akutnih kroničnih in zastarelih bolezni MOZKIH ŽENSKIH IN OTROČJIH.

Iz vseh krajev Širine Amerike še mu zahvaljujejo ozdravljeni bolniki za popolno ozdravljenje bolezni z mnogobrojnimi pismenimi zahvalami.

Radi tega pozivlja, da se obrnejo na njega Vsi, kateri so bolni slabii in nemočni in katere druge niso mogli ozdraviti. Kakor hitro Vašo bolezni natanko pripozna — tako se Vam v obširnem pismu v materinem jeziku naznani celokupno stanje Vaše bolezni — kakor tudi navodilo, kako se imate ravnat in zdraviti, da čim prej polnoma ozdravite.

V dokaz njegove spretnosti nekoliko pismenih zahval v sliki od ozdravljenih bolnikov.

Ozdravljen od mnogoletnega reumatizma, bolezni v kosteh in živin

Slavni Medical Institute!

Stem pismom se Vam zahvalju-
jem, ker ste ozdravili moje dete

težke morebitne bolezni, kot da ne
bi bil nikoli.

Pripremili Vas vremem rojakom

Širine Amerike kot način

zdravila ter Vas povzdravljajo</p

Rodbina Polaneških.

Roman, poljski spisal H. Sienkiewicz,
poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

"Zato pa se vam godi sedaj dobro. Poznam vašo trgovino. Barantai sem z vami za hmelj; posreloval je Abdulski."

"Torej je Abdulski posreloval za vas?"

"Zame, in priznati moram, da sem bil s to trgovino popolnoma zadovoljen. Ravnila sta z menoj, kakor se spodobi — in vidim, da vodite trgovino redno."

"Drugače se ne vzdrži nihče. Moj tovarš, Bigiel, je pošten človek, jaz pa tudi nisem gospod Plawicki," odgovori Polaneški.

"Kako?" vpraša Jamisz radoveden.

Polaneški, ki se še ni iznebil svoje raznetosti, mu pove vso stvar.

"Hm!" reče Jamisz; "ako govorite vi o njem tako brez okolišev, dovolite, da izpovedorin tudi jaz tako, naisi vam je v sorodu."

"Nič mi ni v sorodu. Prva njegova žena je bila sorodnica v prijateljstvu moje matere — to je vse."

"Poznam ga izza mlada. Toda je prej skrazen nego slab človek. Bil je edinec, zato so ga najprej razvadili starši in isto sta potem storili tudi obe soprogi. Obe ženi sta bili tih in mirni, obema je bil nekakšen bog. Po dolga leta so se sukale reči na ta način, da je bil solnce, okrog katerega so vrte drugi planeti; naposled pa je bil uverjen, da so njemu ljudje dolžni vse, on pa njim ničesar. V takšnih razmerah, ko je z dobrim in slabim meril svoj prospeh, ni bilo nič lažje, nego izgubiti zmisel za moralno. Plawicki — to je nekaka zmese vzhodnosti in lošja: vzhodnosti, zakaj zmenom je pel sebi v hvalo himne, in lošja vzhodnost, ker si je dovoljeval vse. To je postal malone njegov značaj. Nato so nastale take težave razmere, da se jim utegne upreti samu značenju človeka, toda on nikdar ni imel značaja. Jel se je pogrezati in končno se je privadil temu. Nas, gošpod, zemlja opominjeti, toda zemlja nas tudi kazi. Znani bankerji mi je dejal: "Saj ne varam jaz, nego vara le moje posestvo, toda jaz govorim zanje." To je nekaklo res. Dokaj več pri našem poklicu nego pri kitem drugem..."

"Mislite si," odgovori Polaneški, "da jaz, dasi sem kmetiškega stanu, vendar nisem kar nič naklonjen kmetijstvu. Vem, da obstane kmetijstvo zmerom, ker tudi mora biti, toda v tej obliki, kakršna je danačnja, ne vidi bolečnosti pri njem. Vsi morate prepasti."

"Tudi jaz ne gledam vsega skozi rožnate naočnice. Ne govorim o tem, da je stanje kmetijstva po vsej Evropi zelo slabo, zakaj to je splošno znana stvar. Toda le pomislite: Plemič ima štiri sinove, torej poduje vsak po njem četrtno otetovo imovino. V tem pa kaj se zgodi? Vsak hoče, ko se privadi način življenja v otetovi hiši, živeti tako, kakor je živel oče — in tu se vidi konec lahko že naprej. Ali pa recimo: Oče ima štiri sinove; sposobnejši izmed njih si izbera razne poklice, doma ostane samo tisti, ki je najbolj nesposoben. Pa zopet: To, kar je pridelala dolga vrsja pokolenj, zapravi lahko ena lahkomiselnega glava. Ali pa: Slabi poljedeleci nismo, pa pa smo slabii upravitelji, ali dobra uprava pomeni več nego dobro kmetovanje. Kaj je posledica temu? Zemlja ostane, toda mi, ki jo danes predstavljamo v obliki večjega posestva, jo bomo morali brkone zapustiti. Samo to, znajte, ako jo zapustimo, da se morda kdaj vrnemo sem-kaj?"

"Kako to?"

"Najprej je to, kar pravite, da vas ni veže na zemljišče, velika posota. Zemljišče, gospod, veže človeka; veže ga s takšno močjo, da se človek, ko doseže neko število let ter si pridebi imovino, ne more ubraniti težnji: imeti vsaj košček svoje zemlje. To začutite končno tudi vi. Toda to je prirojeno. Ostalo bogastvo utegne se smatrati za fikcijo, razen zemljišča. Vse izvira iz njega in vse trajajo v njem. Kakor je bankovec nekaka pobotnica kovanega denarja, ki leži v banki, tako je tudi obrt in trgovina in vse drugo končno le zemlja, izpremenjena v drugačno obliko... a kar se tiče vas, ki ste tega stann, se more naposled vrniti k njemu."

"Jaz nisem tega mnjenja."

"Kaj vi veste! Sedaj si pridelejete? A v tem tisti bodočnost. Polaneški so bili poljedeleci — sedaj pa si je eden izmed njih izbral drug poziv. Kmetiški otroci si morajo vedinoma takisto izbrati drug poziv zaradi tega, ker ne more biti drugače. Nekoliko jih pride na nič, nekateri si zahero premoženja in se vrnejo — a vrnejo se ne le z glavnico, ampak tudi z novo energijo in z znanjem točne uprave, kakršna se da pridobiti po strokovnih savetih; vrnejo se, ker jih je priva-

bila mičnost, ki jo tvori zemljišče, in končno zavedanje dolžnosti, ki niso, da bi vam jih mogel pojasnjevati."

"To, kar pravite, ima to dobro stran, da se mora moj pseudostrije Plawicki naposled prijeti k izgubljenini tipom."

Gospod Jamisz se nekoliko zamislil, nato reče:

"Nit se vleče in vleče, dokler se ne utrga, toda naposled se mora utrgati. Onadva se po mojem mnenju ne ohramita na Kremenu, naisi bi razkosala Magierowko. Maria je ona oseba, ki jo ponujem. To je nenavadno poštene dete. Niti na veste, da je hotel starec pred dvema letoma prodati Kreman in se preseliti v mesto in da se to ni zgodilo le spriči Maričinih prošnjaj? Bodisi že iz obzira na spomin materje, ki počiva ondi, ali zaradi tege, da toliko pišejo in ogvore o dolžnosti, vztrajata pri zemljišču — dovolj, deklej, je storila vse, kar je le mogla, da se ni izvršila prodaja. Domišljala si je, sirota, da je že dovolj, aka se človek z vso močjo poprime dela in da potem doseže vse. In res bi se odrekla vsemu svetu za ta Kreman. Njej bo to bolestna rana, ko se utrga ta nit, ali utrgati se mora.... Skoda dekljih let."

"Dobr človek ste, gospod svetnik!" zaklječi Polaneški nenavadno živahnno.

Stares se nasmehe.

"Ljubim to dete, ki je kajpada tudi moja zenica v gospodarskem pozivu: kako dolgočasno nam bo, ko je ne bo več tukaj."

"Polaneški si je nekaj časa grizel brke, naposled pa je dejal:

"Naj se omoži s kom tu v okolici in potem ostane tukaj."

"Omoži, omoži.... Kakor bi bilo to kaj iahkega za dekle brez imenja. Kdo je neki ženin pri nas? Gontowskij. Ta bi jo vzel. Vrl človek je in nikakor tako zabit, kakor pravijo. Toda ona ne čuti ničesar zanj in ga ne vzame brez ljubezni. Jalibrovk je majhno posestvo. Starcu se vrhutega zdaji, da so Gontowski nekaj manj nege Plawicki. In Gontowski sam tudi že verjamem to. Saj veste, kako je pri nasi. Ta se ima za vzhodnega človeka, komur se posreči, da se dela takéga. Ljudje se temi sicer smejejo, ali naposled se privadijo. Vrhutega eden nosi nos pokoneci zato, ker si je kaj pridobil, drugi pa zato, ker zapravlja in mu ne preostaja nič drugega. Toda to je postranska stvar. Vem sam, da dobi biser, kdor vzame Mariejo."

Polaneški je imel ta hip v duši isto prepiranje in isti utisk. Zatopil se je v molje in začel iznova misliti na Mariejo, ali bolje: spominjati se je in si je predstavljati. Zdajec se mu je celo zasedlo, da mu bo dolgas brez nje; spomnil pa se je takisto, da se mu je bilo nekaj podobnega pripetilo že večkrat, potem pa je čas odpilnil in izbrisal. Vendar pa je mislil nanjo tudi takrat, ko sta se že bližala mestu. Ko je v Varšavi odhajal z Železnice, je mrmral med brki:

"Kako globo se je končalo vse to! Kako globo!...."

IV.

Po vrnitvi v Varšavo je prebil Polaneški prvi večer v hiši svojega tovariša Bigiela, s katerim ga je kot s starim sošočcem, vezala tudi osobna naklonjenost. Bigiel, po rojstvu Nemec, toda potomec rodbine, nastanjen je v Poljski že nekajko rodov, je bil že pred svojo zvezo s Polaneškim vodil nevelik bančni in trgovinski zavod ter si pridobil slavo trgovca, sicer ne prepodjetnega, toda nenavadno točnega v trgovini. Ko je Polaneški še pred poslednjo vrnitvijo iz tujine stopil v zvezo z njim, je zavod močno razširil svoje delovanje ter si pridobil kaj veljavno ime. Tovariša sta se imenito strinjala. Polaneški, dokaj sposobnejši in čilejši, je imel več načrtov ter je laže spoznal, kako se da dosegne vsako podjetje, Bigiel pa je bolje preskrbel, da se je izvršilo. Kadark je bilo treba pokazati eneržijo ali koga pritisniti ob steno, je bil Polaneški na svojem mestu; kadar pa je bilo treba pridobiti razsodnosti, vsestranskih trgovskih obzirov in potrežljivosti, takrat se je prileza nalogu Bigiela. Bila sta docela nasprotne naravi, zato se je spletlo med njima odlikovitost, prijateljstvo. Prevladoval pa je vsestransko Polaneški. Bigiel je verjel v njegove nenavadne zmožnosti, in nekaj načrtov, za zavod resnično jasne, ki jih je izdelal Polaneški od tega časa, kar je bil stopil v zvezo z njim, mu je še bolj utrdilo to vero. Oba pa sta si hotela nabrati toliko kapitala, da bi osnovala tvornico na perkal, ki bi jo vodil Polaneški, upravil pa Bigiel. Toda dasi sta se lahko oba pristevala premožnim ljudem, je bila vendar pot do kapitala še jaka dolga. Polaneški, manj potrežljiv, toda na vse strani zvezan s prirojenimi vezmi, je sicer poizkušal takoj, ko se je bil vrnil domov, zbuditi v ta namesto takojmenovani "domači" kapital. Toda povod je zadel le ob nezaupnost. Zapazil pa je pri tem nekaj čudnega. Njegovo imu je seveda povsed odpiralo duri, vendar pa mu je v trgovini bolj škodovalo nego koristilo. Bilo je vi-

Bolečine v hrbtni in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabí v mnogih delželih proti reumatizmu, sciatiki, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavo in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

PRIPOROČILO.

Rojakom v Black Diamond, Wash in bližnjih mestih, kakor: Ravenna, Kenton, Mackay, Taylor in Bremerton, Wash. prisojocamo našega zastopnika:

Mr. GREGOR PORENTA,

P. O. Box 701, Black Diamond, Wash. Dotiknik je pooblaščen pobirati na ročino za "Glas Naroda" in je z nami v svezki.

FRANK SAKSER CO.

NARAVNA KALIFORNIJSKA VINA NA PRODAJ.

Dobre trdo vino po 50 do 60 ct.

Galoš s posodo vred.

Izvrstna troščina od \$2.50 do \$3

galon s posodo vred.

Manj kot \$0 galon s posodo vred.

Naši ne moremo, ker manj kot

članice ne morem razpoložiti.

Zajedno z naročilom naši gg. na

ročni dopolnje denar, označen Money Order.

Sploščevanjem

Nik. Radovich,

502 Main St., ali P. O. Box 104,

Oregon City.

valed cesar ga rojakom prav toplo

priporočamo.

FRANK SAKSER CO.,

109 Greenwich St., New York, N. Y.

163 Columbus Avenue,

vogal 67. ulica v New Yorku,

importira iz Europe OROSI zdravila in je edina Filiala v Ameriki od kemičnega Laboratorija OROSI, kateri je bil na večjih izložbah na svetu odlikovan s zlatimi kolajnimi in jako visokimi diplomami, na mejanrodnih izložbah v Milanu, od Kralje Emanuel.

ZDRAVILNA SREDSTVA OROSI

so izkušen in navadna zdravila.

BOLEZNI V GLAVI. Očesni, nosu, grlu in ušesima.

PRSNE BOLEZNI: Plučna opna, Plučno vnetje. Tuberkulosa. Jetika, teško dihanje. Reumatični, anemija in vse ženske in možke spolne bolezni, kakor tudi vse druge bolezni, se edino in naj hitreje ozdravijo samo s uporabo.

OROSI ZDRAVIL.

ALI ZGUBIVATE LASE?

Edino kar priporočajo vsi naj večji zdravniki na svetu proti izpadanju lase in za pridobiti si nove lase je naj bolj uspešno zdravilno sredstvo:

PONOVITELJ ORCSI

To je ena tako razširjena bolezen po celjem svetu in za vsakega tudi tako neprizneta, zlasti pa v zimskem času ko je glavo razpostavljena miraju in vetrin in prehladi se v glavo vsaki več je na javarno.

Ne čakajte, da boste Vaša glava gola.

Lase okrasijo moža in ženo in zato se ne pustite od Vaših znancev zasnohovati.

Pišite in zahtevajte PONOVITELJA OROSI, in mi Vam bomo do to sredstvo za lase takoj poslati s natančno pojasnilo uporabe.

ZDRAVILNO OROSI

SREDSTVO ozdraviti si slab želodec. Znani francoski profesor Vulpian v parizu, je edino ta zdravila priporočal za želodečne bolezni, kakor naprimjer, slab občutljivost želodec, zoperena sira iz ust, zbadanje, zgubljeni tek, glavobol it. t. d.

Ta bolezni ozdravijo naj hitreje in uspešno edino

OROSI ZDRAVILA

TAJNE BOLEZNI. VENERIŠNE BOLEZNI.

Koga da se tajne bolezni, naj si bodejo v akutnem stanju ali pa kroničem, to gotovo vsaki razume in tudi to, da ako se te bolezni popolnoma ne ozdravijo dočim bolnik v jako hude posledice pada in edina zdravila za te bolezni so od PROFESORJA OROSI, katera jančjo za gotovo in popolno zdravje. Vsi zdravniki pripravijo ta zdravila.

ZDRAVILNA SREDSTVA "OROSI"

se poslušajo po vseh krajih zdravilnih državah Amerike.

Vsaki kateri nam piše in posle nas, dobri od nas zastoven, naso knjigo

k